

บทคัดย่อ

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548 – 2551 ได้วางยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 9 ยุทธศาสตร์ โดยมียุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การขจัดความยากจน มีการดำเนินการใน 3 ระดับ ทั้งระดับประเทศ ระดับชุมชน และระดับบุคคล ในระดับบุคคลได้กำหนดเป้าประสงค์และเป้าหมายว่า “ให้ประชาชนยากจน 7.5 ล้านคน สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้สูงกว่า 1,230 บาท ต่อคน ต่อเดือน” โดยวางกลยุทธ์หลักในการดำเนินการไว้ 4 กลยุทธ์หลัก ซึ่งกลยุทธ์หลักที่ 1 คือ “จัดการรวนแก่งจนที่ให้บริการและคำแนะนำเพื่อสร้างโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพ และเสริมสร้างทักษะต่างๆ รวมถึงการศึกษาและสาธารณสุข” ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงแรงงาน เป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับกระทรวงมหาดไทยในการดำเนินการ

จากยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวกระทรวงแรงงานได้นำมากำหนดดยุทธศาสตร์กระทรวง ตามแผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. 2548 – 2551 โดยกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การขยายโอกาสและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพและการมีงานทำเพื่อขจัดความยากจน มีเป้าประสงค์ และเป้าหมายที่จะทำให้กำลังแรงงานที่ยากจน 225 ล้านคน มีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น มีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่า 1,230 บาท ต่อคน ต่อเดือน สำหรับปีงบประมาณ 2549 กระทรวงแรงงานมีเป้าหมายที่จะทำให้คนยากจนจำนวน 450,000 คน ในพื้นที่ยากจน 952 ตำบล ได้รับการส่งเสริมอาชีพและมีงานทำ

เพื่อให้การขจัดความยากจนบรรลุเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ กระทรวงแรงงานได้วางกรอบแนวทางการดำเนินงาน “การรวนแก่ง (ด้านแรงงาน)” คือ

(1) ให้ทุกหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัดประชุมหารือร่วมกับจังหวัด และบูรณาการเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติงานร่วมกัน โดยให้กำหนดพื้นที่เป้าหมายและแจ้งให้กระทรวงแรงงานทราบ

(2) การดำเนินงานการรวนแก่งให้มุ่งเน้นพื้นที่หมู่บ้านยากจนตามฐานข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะการช่วยเหลือผู้จดทะเบียนปัญหาสังคมและความยากจน (สย.) เพื่อให้มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น

212.05.6

ช317ก

2550

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

11799

การแก้ไขปัญหาคความยากจนโดย

(3) ในการช่วยเหลือให้ประชาชนยากจนมีงานทำ มีอาชีพ จะต้องมุ่งเน้นให้ผู้ได้รับการช่วยเหลือมีรายได้ไม่น้อยกว่า 1,230 บาท ต่อคน ต่อเดือน โดยให้มีการประสานการรายงานผลการช่วยเหลือกับอำเภอตามรูปแบบที่ศูนย์อำนาจการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.ชาติ) กำหนดอย่างใกล้ชิด

(4) ให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประสานงานระดับอำเภอ และมอบหมายให้เป็นกลไกหลัก ในการดำเนินงานประมวล / กลั่นกรองข้อมูลตามความต้องการในพื้นที่เป้าหมาย และประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานในพื้นที่ ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงาน

ในส่วนของปัญหา / อุปสรรคในการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาคความยากจนนั้นก็มียู่หลายประการด้วยกัน ทั้งในด้านงบประมาณที่มีจำกัด จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เป้าหมายที่กระทรวงกำหนดไม่ตรงกับสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่ ความต้องการขอรับการช่วยเหลือของกลุ่มประชาชนเป้าหมายไม่ตรงกับภารกิจของกระทรวงแรงงาน เช่น มีความต้องการเงินทุนในการประกอบอาชีพมากกว่าความต้องการฝึกอาชีพ หรือกลุ่มประชาชนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพอยู่กระจัดกระจายต่างพื้นที่กัน ทำให้ยากต่อการฝึกอาชีพ และการรายงานข้อมูลการแก้ไขปัญหาคความยากจนมีหลายหน่วยงานส่งการ ซึ่งแต่ละหน่วยงานใช้แบบรายงานต่างกัน และมีการเปลี่ยนแปลงแบบรายงานบ่อยๆ ทำให้การจัดเก็บข้อมูลมีความผิดพลาดและล่าช้า

สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาคความยากจนให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ อาทิเช่น กระทรวงแรงงานควรให้บริการประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นภารกิจหลักของกระทรวงเท่านั้น ในการกำหนดพื้นที่และจำนวนเป้าหมาย ควรให้จังหวัดดำเนินการเอง เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่ โดยแจ้งเป้าหมายให้ส่วนกลางสนับสนุนงบประมาณต่อไป และควรใช้ข้อมูลที่ผ่านมาการกลั่นกรอง (Verify) จากกระทรวงมหาดไทยแล้วว่าผู้ลงทะเบียนความยากจนต้องการความช่วยเหลือในการฝึกอาชีพหรือจัดหางานให้ทำจริงๆ และในส่วนของการรายงานผลการดำเนินงาน ควรมีแบบรายงานเพียงชุดเดียว และให้รายงานส่วนกลางเพียงหน่วยเดียว โดยให้ส่วนกลางกระจายข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องใช้ข้อมูลจากการรายงาน เป็นต้น

คำนำ

ตามที่รัฐบาลชุดที่แล้วได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 กำหนดนโยบายเร่งด่วนเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาของชาติที่สำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาอาเสพติดและปัญหาคอร์ปชั่น และรัฐบาลชุดปัจจุบันก็ยังคงให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นประการสำคัญ ซึ่งในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน มีเป้าหมายที่จะขจัดความยากจนให้หมดสิ้นไปภายในปี พ.ศ. 2551 โดยการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายและขยายโอกาสให้กับประชาชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในระดับรากแก้ว พร้อมกับสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างยั่งยืน

การจัดทำผลงาน “การแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการดำเนินการโครงการคาราวานแก้จน (ด้านแรงงาน)” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการประเมินในการเลื่อนระดับ โดยรวบรวมความรู้ทางวิชาการ / แนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนข้อเสนอแนวความคิด / วิธีการเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นไป ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้จัดทำ

มกราคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
1. ชื่อผลงาน	1
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ	1
3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ	1
3.1 แผนบริหารราชการแผ่นดิน	1
3.2 แผนปฏิบัติราชการของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะ ความยากจนแห่งชาติ	8
3.3 แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ.2548-2551) ของกระทรวงแรงงาน	10
3.4 แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ.2548-2551) ของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงแรงงาน	
3.5 การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินการ โครงการคาราวานแก้จน (ด้านแรงงาน)	12
3.6 แนวทางการดำเนินงานโครงการคาราวานแก้จน (ด้านแรงงาน) ให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภายใต้อ หลักการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาสการทำงานทำ	16
4. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ	18
5. ผู้ร่วมดำเนินการ	23
6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ	23
7. ผลสำเร็จของงาน	24
8. การนำไปใช้ประโยชน์	29
9. ความยุ่งยากในการดำเนินการ / ปัญหา / อุปสรรค	29
10. ข้อเสนอแนะ	31
ข้อเสนอแนวความคิด / วิธีการเพื่อพัฒนางาน หรือปรับปรุงงาน ของหน่วยงาน ที่จะประเมินเพื่อแต่งตั้งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บรรณานุกรม ภาคผนวก	35